

SMEs' Economic Outlook

เศรษฐกิจโลก

ในปี 2549 เศรษฐกิจโลกมีการขยายตัวจากปีก่อนหน้าเล็กน้อย โดยประเทศ หรือ กลุ่มประเทศที่มีการขยายตัวเพิ่มขึ้นจากปี 2548 ได้แก่ สหภาพยุโรป กลุ่ม Economies in Transition เกาหลีใต้ และมาเลเซีย ส่วนฮ่องกง และอินเดียนั้น แม้จะมีอัตราการขยายตัวทางเศรษฐกิจน้อยกว่าปีก่อนหน้า แต่ก็ยังคงอยู่ในระดับที่สูง สำหรับเศรษฐกิจประเทศจีน ยังคงร้อนแรงจากการที่มีอัตราการขยายตัวในอัตรามากกว่าร้อยละ 10 แต่อย่างไรก็ดี คาดว่าในปี 2007 เศรษฐกิจโลกน่าจะชะลอตัวลงเล็กน้อย โดยเฉพาะในกลุ่มประเทศพัฒนาแล้วและจีน ทั้งนี้ ปัจจัยเสี่ยงสำคัญได้แก่ ปัญหาเศรษฐกิจของสหรัฐอเมริกาจากการขาดดุลบัญชีเดินสะพัดอย่างต่อเนื่องและการชะลอตัวของตลาดอสังหาริมทรัพย์ และราคาน้ำมันที่ยังคงอยู่ในระดับสูงแม้ว่าจะลดแรงกดดันลงจากปีก่อนหน้าบ้างแล้วก็ตาม ส่วนปัจจัยบวกคือ การค้าของโลกที่ยังสามารถขยายตัวได้เพิ่มขึ้น โดยเฉพาะอย่างยิ่งในภูมิภาคเอเชีย

ตารางที่ 1 สภาวะแวดล้อมทางเศรษฐกิจของโลก (หน่วย: อัตราการขยายตัว จากปีก่อนหน้า, %)

	2546	2547	2548	2549e	2550f
ปริมาณการค้าโลก	5.3	10.2	7.3	10.1	7.7
การขยายตัวทางเศรษฐกิจของโลก	2.7	4.0	3.5	3.8	3.2
โลก (ถ่วงน้ำหนักด้วยกำลังการซื้อ หรือ PPP ปี 2543)	4.0	5.2	4.8	5.1	4.5
อัตราการขยายตัวทางเศรษฐกิจ (Real GDP Growth)					
กลุ่มประเทศพัฒนาแล้ว (Developed Countries)	1.9	3.0	2.5	2.9	2.2
สหรัฐอเมริกา	2.5	3.9	3.2	3.2	2.2
ญี่ปุ่น	1.8	2.3	2.6	2.5	1.7
สหภาพยุโรป (EU-25)	1.3	2.4	1.7	2.7	2.4
กลุ่มประเทศที่เศรษฐกิจอยู่ภาวะเปลี่ยนผ่าน (Economies in Transition)	7.0	7.6	6.4	7.2	6.5
South-Eastern Europe	4.7	6.7	4.7	5.9	5.5
Commonwealth of Independent State (CIS)	7.6	7.9	6.8	7.5	6.7
กลุ่มประเทศกำลังพัฒนา (Developing Countries)	5.2	6.9	6.4	6.5	5.9
จีน	10.0	10.1	10.2	10.2	8.9
เขตปกครองพิเศษฮ่องกง	3.1	8.6	7.3	6.2	6.2
เกาหลีใต้	3.1	4.7	4.0	5.0	4.3
มาเลเซีย	5.4	7.1	5.0	5.5	6.0
อินเดีย	7.4	8.5	8.0	7.7	7.9
ไต้หวัน	3.4	6.1	4.0	4.1	4.2
ไทย	7.1	6.3	4.5	5.0	4.0-5.0
กลุ่มประเทศพัฒนาน้อยที่สุด (Least Developed Countries)	6.5	7.9	8.3	6.9	7.1
ราคาน้ำมัน (Brent Oil) (ดอลลาร์สหรัฐต่อบาร์เรล)	28.9	38.3	54.4	64.1	60.0

ที่มา : (1) World Economic Situation and Prospects 2007, United Nations, 2007

(2) รายงานผลิตภัณฑ์มวลรวมในประเทศ ไตรมาสที่ 4/2549, สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ, มีนาคม 2550

หมายเหตุ

- ประเทศพัฒนาแล้ว ได้แก่ สหภาพยุโรป ไอร์แลนด์ นอร์เวย์ สวิสเซอร์แลนด์ แคนาดา สหรัฐอเมริกา ออสเตรเลีย ญี่ปุ่น นิวซีแลนด์
- Economies in Transition ได้แก่ South-Eastern Europe, Commonwealth of Independent States (CIS)
- ประเทศกำลังพัฒนา ได้แก่ กลุ่มละตินอเมริกาและแคริบเบียน อัฟริกา เอเชียและแปซิฟิก (ยกเว้น ญี่ปุ่น ออสเตรเลีย นิวซีแลนด์ และสมาชิกกลุ่ม CIS)
- กลุ่ม EU 25 ได้แก่ AUSTRIA ,BELGIUM, CYPRUS, CZECH REPUBLIC, DENMARK, ESTONIA, FINLAND, FRANCE, GERMANY, GREECE, HUNGARY, IRELAND, ITALY, LATVIA, LITHUANIA, LUXEMBOURG, MALTA, NETHERLANDS, POLAND, PORTUGAL, SLOVAKIA, SLOVENIA, SPAIN, SWEDEN, UNITED KINGDOM
- กลุ่ม CIS (Commonwealth of Independent State) ได้แก่ ARMENIA, AZERBAIJAN, BELARUS, GEORGIA, KAZAKHSTAN, KYRGYZSTAN, MOLDOVA REPUBLIC OF, RUSSIAN FEDERATION, TAJIKISTAN, TURKMENISTAN, UKRAINE, UZBEKISTAN

เศรษฐกิจประเทศไทย

สำหรับเศรษฐกิจประเทศไทยในปี 2549 ปรากฏว่า มีการปรับตัวดีขึ้นจากปีก่อน โดยเฉพาะในช่วงครึ่งปีแรก ต่อเนื่องถึงไตรมาสสาม ก่อนจะชะลอลงในไตรมาสสุดท้าย ซึ่งภาคการผลิตที่มีอัตราการเติบโตที่โดดเด่นมาก ได้แก่ ภาคการเกษตร ที่มีการขยายตัวจาก -3.2 ในปีก่อนหน้ามาเป็น 4.4 ในปี 2549 และภาคบริการ โดยเฉพาะโรงแรมและภัตตาคาร ซึ่งขยายตัวจากร้อยละ 2.1 เป็นร้อยละ 10.5 แต่ภาคการค้าและภาคการก่อสร้างกลับมีการหดตัวลงเล็กน้อยรวมทั้งภาคการเงินและการธนาคารที่เคยมีบทบาทโดดเด่นมากในปี 2548 ก็มีการหดตัวอย่างชัดเจนด้วย สำหรับเศรษฐกิจไทยในปี 2550 นั้น คาดว่ายังคงได้รับผลกระทบจากการบริโภคและการลงทุนที่ยังคงชะลอลงอย่างต่อเนื่อง และการส่งออกที่อาจจะชะลอลงจากผลของการแข็งค่าของเงินบาท อย่างไรก็ตาม อัตราเงินเฟ้อเริ่มมีแนวโน้มลดลง และอัตราดอกเบี้ยเริ่มลดลงและมีทิศทางที่ชัดเจนมากขึ้น ซึ่งน่าจะเป็นผลดีต่อการลงทุนในประเทศ

ตารางที่ 2 อัตราการขยายตัวที่แท้จริง (Real term) ของ GDP ด้านการผลิตเทียบกับ
ระยะเดียวกันของปีที่แล้ว หน่วย : ร้อยละ

	2548	2549 p	2548				2549 p			
			Q1	Q2	Q3	Q4	Q1	Q2	Q3	Q4
ภาคการเกษตร	-3.2	4.4	-8.7	-4.7	1.9	-0.8	7.6	7.1	4.0	0.9
การเกษตร การล่าสัตว์ และการป่าไม้	-3.0	4.8	-9.8	-5.3	3.5	0.2	9.4	8.1	3.8	0.2
การประมง	-4.4	2.6	-3.4	-1.2	-5.9	-6.4	-0.8	1.8	4.8	4.7
ภาคนอกการเกษตร	5.3	5.0	4.8	5.5	5.8	5.0	6.0	4.9	4.7	4.6
การเหมืองแร่	8.8	3.8	5.1	6.8	12.6	10.6	7.4	6.6	0.6	1.0
การอุตสาหกรรม	5.2	6.1	3.0	6.2	6.5	5.2	7.6	5.7	5.5	5.8
การไฟฟ้า ประปาและ แก๊ส	5.3	5.1	9.1	6.6	4.9	0.8	3.9	3.5	6.6	6.6
การก่อสร้าง	6.0	4.9	9.8	7.8	3.4	3.9	5.0	5.3	5.1	4.0
การค้าส่ง คำปลีก ซ่อมยานพาหนะ และของใช้	4.2	2.7	4.6	4.2	3.8	4.3	3.7	2.3	2.3	2.3
โรงแรมและภัตตาคาร	2.1	10.5	-2.2	2.8	3.1	4.5	15.8	11.0	7.9	8.1
การขนส่ง คมนาคม และคลังสินค้า	4.8	5.7	4.2	4.5	4.4	5.9	6.1	4.7	5.8	6.0
การเงินการธนาคาร	7.5	2.9	15.0	4.7	6.0	4.9	4.0	3.4	2.4	1.9
การค้าปลีก หจก. หจก. ธุรกิจให้เช่าและอื่นๆ	4.8	2.0	6.6	4.7	3.8	4.1	2.7	1.9	1.4	2.0
การบริหารราชการแผ่นดิน	6.1	3.7	4.9	8.3	5.7	5.7	5.7	2.7	6.2	0.1
การศึกษา	8.4	2.9	16.8	-0.1	10.4	7.2	-3.8	6.5	6.5	2.9
การบริการสุขภาพ และสังคมสงเคราะห์	12.3	8.8	17.3	11.0	11.4	9.8	3.4	13.4	9.2	9.4
การบริการชุมชน สังคมและส่วนบุคคล	6.6	2.2	5.0	8.7	11.2	2.1	5.0	3.3	1.4	-0.8
บริการคนรับใช้	0.2	-2.3	2.6	-1.9	1.1	-1.3	-3.5	-5.0	-4.1	4.5
ผลิตภัณฑ์มวลรวม ในประเทศ (GDP)	4.5	5.0	3.5	4.7	5.5	4.3	6.1	5.0	4.7	4.2

ที่มา : รายงานผลิตภัณฑ์มวลรวมในประเทศ ไตรมาสที่ 4/2549, สำนักงานคณะกรรมการพัฒนา
การเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ, มีนาคม 2550

โครงสร้างวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อมในประเทศไทย

ในปี 2549 จำนวนวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อมมีทั้งสิ้น 2,274,525 ราย คิดเป็นร้อยละ 99.5 ของจำนวนวิสาหกิจทั้งหมดในประเทศ และเป็นวิสาหกิจที่จัดอยู่ในภาคการค้าและซ่อมบำรุงมากที่สุด คือร้อยละ 40.0 ของจำนวนวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อมทั้งหมด ในด้านการจ้างงานนั้น ปรากฏว่าวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อมนั้น มีการจ้างงานรวมทั้งสิ้น 8,863,399 ราย คิดเป็นร้อยละ 76.7 ของการจ้างงานทั้งหมด โดยเป็นการจ้างงานในภาคการผลิตมากที่สุด คือ ร้อยละ 39.4

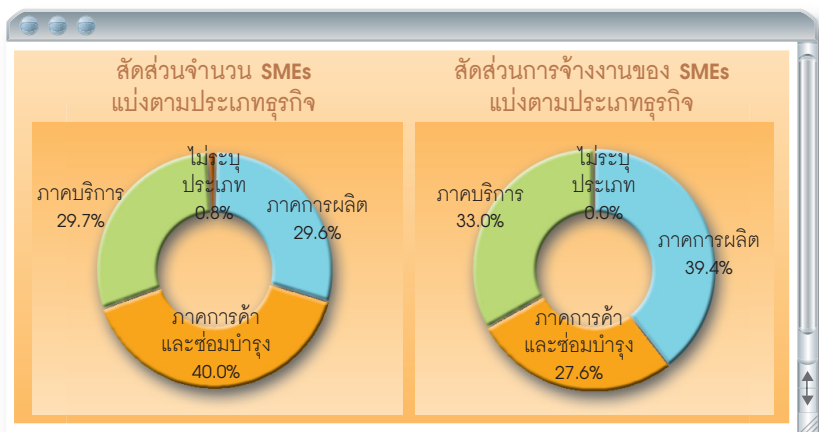
ตารางที่ 3 โครงสร้างและการกระจายตัวของวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อม ปี 2549

ขนาดวิสาหกิจ	จำนวนวิสาหกิจ 2549 (ราย)					การจ้างงาน 2549 (พันคน)				
	รวม	ภาคการผลิต	ภาคการค้าและซ่อมบำรุง	ภาคบริการ	ไม่ระบุประเภท	รวม	ภาคการผลิต	ภาคการค้าและซ่อมบำรุง	ภาคบริการ	ไม่ระบุประเภท
ไม่ระบุขนาด	8,240	1,211	1,134	1,365	4,530	-	-	-	-	-
LE	4,292	1,836	1,230	1,212	14	2,687.9	1,732.0	411.4	544.1	0.4
SMEs	2,274,540	672,351	908,846	675,637	17,706	8,863.4	3,496.2	2,443.4	2,923.4	0.4
ME	9,791	4,320	1,781	3,661	29	1,338.4	861.5	108.7	368.2	-
SE	2,264,734	668,031	907,065	671,961	17,677	7,525.0	2,634.7	2,334.7	2,555.2	0.4
รวม	2,287,057	675,398	911,210	678,199	22,250	11,551.3	5,228.2	2,854.8	3,467.5	0.8

ที่มา : สำนักงานส่งเสริมวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อม, 2550

ภาพที่ 1 โครงสร้างจำนวนและการจ้างงานของ SMEs แบ่งตามประเภทธุรกิจ ปี 2549

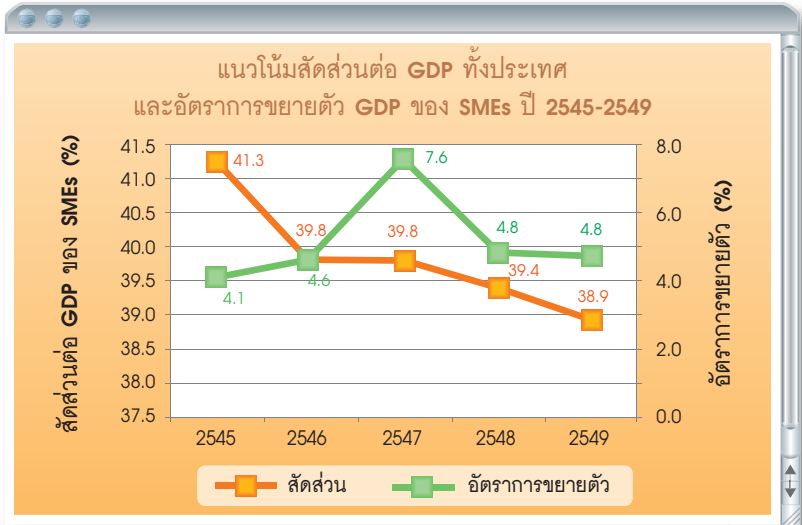
ที่มา : สำนักงานส่งเสริมวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อม, 2550

บทบาททางเศรษฐกิจของวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อม

ในปี 2549 วิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อม (SMEs) มีบทบาทในการสร้างผลิตภัณฑ์มวลรวมในประเทศ (GDP) จำนวน 3,041,895.9 ล้านบาท คิดเป็นสัดส่วนร้อยละ 38.9 ของ GDP รวมของประเทศ และมีอัตราการขยายตัวร้อยละ 4.8 โดยแบ่งเป็นผลิตภัณฑ์มวลรวมที่เกิดจากวิสาหกิจขนาดย่อม (SE) จำนวน 2,043,460.3 ล้านบาท และวิสาหกิจขนาดกลาง (ME) จำนวน 998,435.6 ล้านบาท

ภาพที่ 2 แนวโน้มสัดส่วน และอัตราการขยายตัว GDP ของ SMEs ปี 2545 - 2549

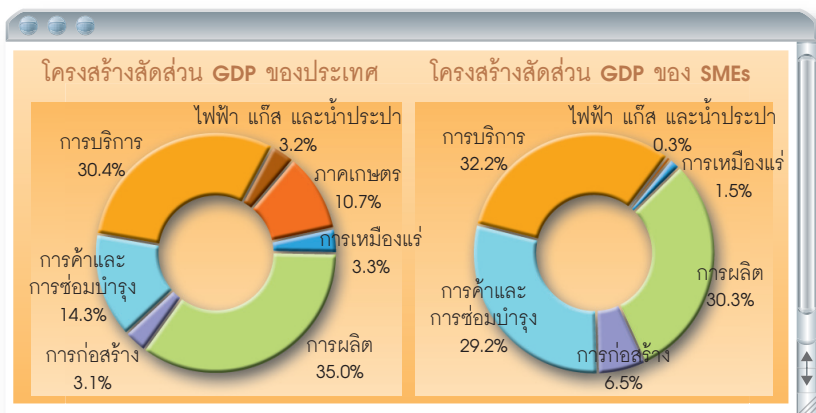

ที่มา : สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ, บัญชีประชาชาติ, มิถุนายน 2550
ประมวลโดย : สำนักงานส่งเสริมวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อม

เมื่อพิจารณาโครงสร้าง GDP ของ SMEs พบว่า สัดส่วน GDP ของ SMEs ในภาคการบริการมีสัดส่วนสูงสุด คิดเป็นร้อยละ 32.2 หรือ 978,561.1 ล้านบาท รองลงมา ได้แก่ ภาคการผลิตคิดเป็นร้อยละ 30.3 หรือ 921,924.4 ล้านบาท ส่วนภาคการค้า และการซ่อมบำรุงคิดเป็นร้อยละ 29.2 หรือ 889,517.8 ล้านบาท โดยวิสาหกิจขนาดกลาง และขนาดย่อมในภาคการผลิตมีบทบาทในการสร้าง GDP เพิ่มขึ้นอย่างต่อเนื่องในระยะ 5 ปีที่ผ่านมา (2545-2549) คือมีสัดส่วนใน GDP ของ SMEs เพิ่มขึ้นจากร้อยละ 26.9 ในปี 2545 เป็นร้อยละ 30.3 ในปี 2549 ในขณะที่วิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อม ในภาคการบริการยังคงมีบทบาทสำคัญในการสร้าง GDP ของ SMEs เช่นกันแต่มี สัดส่วนลดลงจากร้อยละ 34.2 ในปี 2545 เป็นร้อยละ 32.2 ในปี 2549 สำหรับ วิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อมในภาคการค้าและซ่อมบำรุงเป็นกลุ่มที่มีบทบาทลดลง อย่างชัดเจน โดยมีสัดส่วนใน GDP ลดลงจากร้อยละ 31.2 ในปี 2545 เป็นร้อยละ 29.2 ในปี 2549

ภาพที่ 3 โครงสร้างสัดส่วน GDP ของประเทศ และ GDP ของ SMEs จำแนกตามกิจกรรมทางเศรษฐกิจ ปี 2549

ที่มา : สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ, บัญชีประชาชาติ, มิถุนายน 2550
ประมวลโดย : สำนักงานส่งเสริมวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อม

ใน SMEs ภาคการผลิต อุตสาหกรรมอาหารและเครื่องดื่มเป็นอุตสาหกรรมที่มีบทบาทสำคัญเป็นอันดับหนึ่ง โดยในปี 2549 SMEs ในสาขานี้ มีมูลค่า GDP เท่ากับ 156,892.0 ล้านบาท คิดเป็นสัดส่วนร้อยละ 17 ของ GDP รวมของ SMEs ในภาคการผลิต รองลงมาได้แก่ อุตสาหกรรมเครื่องเรือน อุตสาหกรรมเคมีและอุตสาหกรรมเครื่องแต่งกาย ตามลำดับ สำหรับภาคการค้าและการซ่อมบำรุง SMEs มีบทบาทสำคัญในการสร้าง GDP ถึงร้อยละ 79.8 ของมูลค่า GDP ในภาคการค้าและการซ่อมบำรุงทั้งประเทศ โดยเกิดจากภาคการค้าส่งและค้าปลีก ร้อยละ 72.0 และเกิดจากการซ่อมบำรุง ร้อยละ 7.8

ในภาคการบริการ ซึ่ง SMEs มีบทบาทในการสร้าง GDP ประมาณ ร้อยละ 48.2 ของ GDP ภาคบริการทั้งหมดนั้น เป็น GDP ที่เกิดจากสาขาหลัก 3 สาขา คือ โรงแรมและภัตตาคาร การสื่อสารและขนส่ง และบริการอสังหาริมทรัพย์ ซึ่งรวมกันคิดเป็นร้อยละ 78.7 ของ GDP ภาคบริการของ SMEs ทั้งหมด

บทบาททางการค้าระหว่างประเทศของวิสาหกิจขนาดกลาง และขนาดย่อม

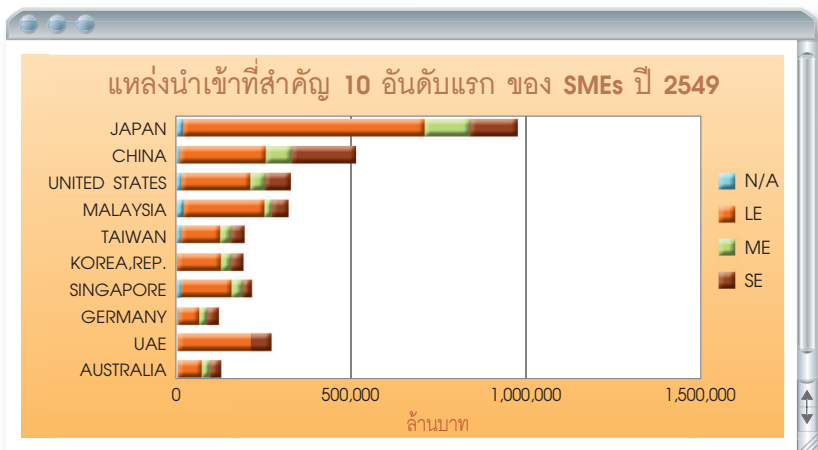
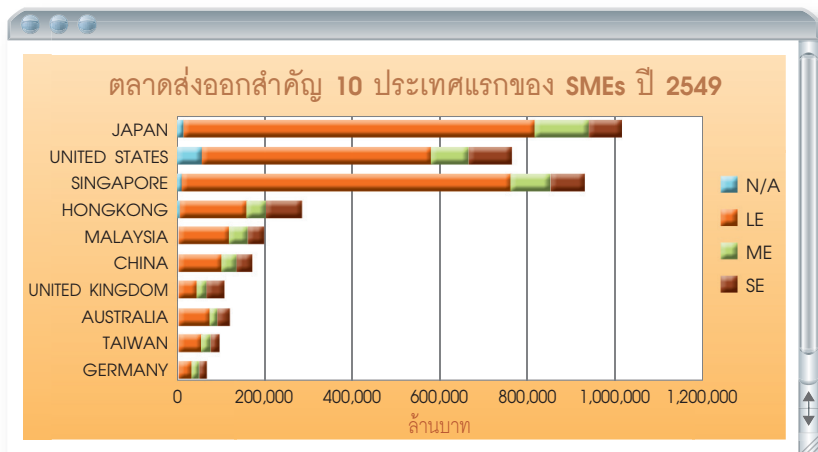
ในด้านการค้าระหว่างประเทศนั้น SMEs นับได้ว่ามีบทบาทสำคัญเพิ่มขึ้นในแต่ละปี โดยในปี 2549 การส่งออกรวมของประเทศไทยมีมูลค่ารวม 4,946,452.0 ล้านบาท ขยายตัวจากการส่งออกในปี 2548 ร้อยละ 11.5 ซึ่งเป็นมูลค่าการส่งออกของ SMEs รวมทั้งสิ้น 1,438,280.1 ล้านบาท คิดเป็นสัดส่วนร้อยละ 29.1 ของการส่งออกรวมของประเทศ และคิดเป็นอัตราการขยายตัวร้อยละ 9.3 จากปีก่อนหน้า สำหรับการนำเข้าในปี 2549 นั้น จากมูลค่าการนำเข้ารวมทั้งประเทศ 4,871,635.3 ล้านบาท จัดเป็นการนำเข้าของ SMEs รวม 1,593,624.7 ล้านบาท หรือร้อยละ 32.7 ของการนำเข้ารวมทั้งหมด และคิดเป็นอัตราการขยายตัวจากปี 2548 ร้อยละ 3.0

เมื่อพิจารณาเทียบสัดส่วนมูลค่าการส่งออกกับ GDP จะพบว่า ในปี 2549 สัดส่วนของมูลค่าการส่งออกของ SMEs ต่อมูลค่า GDP SMEs นั้นคิดเป็นร้อยละ 47.3 ในขณะที่มูลค่าการส่งออกรวมทั้งหมดของประเทศต่อ GDP รวมนั้นมีสัดส่วนสูงถึงร้อยละ 63.3 แสดงให้เห็นว่าในภาพรวมนั้น เศรษฐกิจของประเทศขึ้นอยู่กับสถานการณ์การส่งออกเป็นอย่างมาก แต่สำหรับสถานการณ์ด้านเศรษฐกิจของ SMEs นั้น มีการพึ่งพาการส่งออกน้อยกว่ามาก แม้ว่าจะสามารถส่งออกได้เพิ่มมากขึ้นในแต่ละปีก็ตาม นับเป็นการสะท้อนให้เห็นว่า ภาวะเศรษฐกิจของ SMEs หรือ GDP ของ SMEs นั้น กว่าครึ่งหนึ่งมาจากฐานของเศรษฐกิจในประเทศหรือตลาดในประเทศ

ประเทศที่เป็นตลาดส่งออกที่สำคัญของ SMEs นั้น ได้แก่ ญี่ปุ่น สิงคโปร์ และสหรัฐอเมริกา มูลค่าการส่งออกรวมไปยัง 10 อันดับแรก คิดเป็นร้อยละ 66.7 ของการส่งออกรวมของ SMEs ทั้งหมด โดยประเทศที่ SMEs สามารถขยายการส่งออกได้เพิ่มมากขึ้นจากปี 2548 ได้แก่ ประเทศออสเตรเลีย ซึ่งมีอัตราการขยายตัวถึงร้อยละ 47.6 ส่วนการส่งออกไปประเทศจีนขยายตัวร้อยละ 22.5 แต่การขยายตัวในตลาดใหญ่ที่มีการแข่งขันสูงคือ ญี่ปุ่นและสหรัฐอเมริกานั้น อยู่ในอัตราที่ต่ำ คือร้อยละ 1.1 และ 0.9 เท่านั้น สำหรับแหล่งนำเข้าที่สำคัญนั้น ได้แก่ ญี่ปุ่น จีน สหรัฐอเมริกา และมาเลเซีย โดยเฉพาะประเทศจีนนั้น SMEs มีการนำเข้าเพิ่มขึ้นจากปีก่อนหน้าถึงร้อยละ 19.8

ภาพที่ 4 ตลาดส่งออกและแหล่งนำเข้าที่สำคัญ 10 อันดับแรก ของ SMEs ปี 2549

ที่มา : กรมศุลกากร

ประมวลโดย : สำนักงานส่งเสริมวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อม

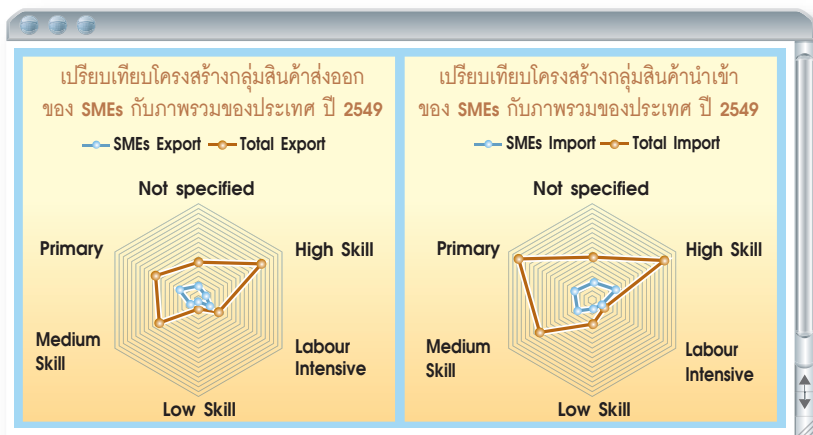

เมื่อพิจารณาความสามารถในการส่งออกและนำเข้าของ SMEs ตามระดับความเข้มข้นของปัจจัยการผลิต พบว่า ในปี 2549 SMEs มีการส่งออกมากที่สุดในกลุ่มสินค้า Primary คือ 461,909.7 ล้านบาท หรือคิดเป็นร้อยละ 32.1 ของการส่งออกทั้งหมดของ SMEs และขยายตัวจากปีก่อนหน้าถึงร้อยละ 13.9 แต่สำหรับการนำเข้าของ SMEs นั้น มูลค่าสูงที่สุดอยู่ในกลุ่มของสินค้า High Skill คือ 404,637.6 ล้านบาท หรือคิดเป็นร้อยละ 25.4 ของการนำเข้าทั้งหมดของ SMEs โดยเป็นมูลค่าที่เพิ่มขึ้นจากปีก่อนหน้าร้อยละ 10.0 และอันดับรองลงมาคือ สินค้ากลุ่ม Primary ซึ่งมีการนำเข้าเพิ่มขึ้นจากปีก่อนถึงร้อยละ 19.9 ทั้งนี้โครงสร้างของการส่งออกและนำเข้าของ SMEs ตามระดับความเข้มข้นของปัจจัยการผลิตมีความแตกต่างไปจากภาพรวมของการค้าระหว่างประเทศ กล่าวคือ SMEs มีสัดส่วนการส่งออกของสินค้ากลุ่ม Primary สูงสุดประมาณร้อยละ 32.1 สินค้ากลุ่ม Labor Intensive ร้อยละ 19.2 สินค้ากลุ่ม High Skill และ Medium Skill ร้อยละ 12.0 ในขณะที่การส่งออกของรายใหญ่หรือในภาพรวมของประเทศนั้น เป็นการส่งออกสินค้าในกลุ่ม High Skill สูงสุดคือร้อยละ 30.7 และสินค้ากลุ่ม Primary มีสัดส่วนมูลค่าเป็นอันดับสองคิดเป็นร้อยละ 21.0 ซึ่งแสดงให้เห็นว่า ในขณะที่ประเทศไทยมีการพึ่งพาการส่งออกสินค้าในประเภท High Skill เป็นอันดับแรก แต่ในส่วนของ SMEs นั้น ยังคงมีบทบาทในการส่งออกสินค้ากลุ่ม Primary มากกว่าสินค้ากลุ่มอื่นๆ อย่างไรก็ตาม จากแนวโน้มมูลค่าการส่งออกที่ผ่านมา จะเห็นว่า SMEs มีมูลค่าการส่งออกในสินค้ากลุ่ม High Skill และ Medium Skill เพิ่มขึ้นในแต่ละปีด้วยเช่นกัน

สำหรับโครงสร้างสินค้าในการนำเข้านั้น SMEs มีการนำเข้ามากที่สุดในกลุ่มสินค้า High Skill รองลงมาคือ กลุ่ม Primary ส่วนในภาพการนำเข้ารวมของประเทศนั้น ที่มีมูลค่าสูงที่สุดได้แก่กลุ่ม Primary รองลงมาคือกลุ่ม High Skill ซึ่งมีมูลค่าใกล้เคียงกัน

ภาพที่ 5 เปรียบเทียบโครงสร้างกลุ่มสินค้าส่งออกและนำเข้าของ SMEs กับภาพรวมของประเทศ ปี 2549

ที่มา : กรมศุลกากร

ประมวลโดย : สำนักงานส่งเสริมวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อม

เมื่อพิจารณาการส่งออกและนำเข้าเป็นรายสินค้า จะพบว่า รายการสินค้าส่งออกของ SMEs ที่สำคัญเรียงลำดับตามมูลค่าการส่งออก ได้แก่ ข้าว เครื่องเพชรพลอยและรูปพรรณ น้ำมันยางธรรมชาติ และอื่นๆ ของยางธรรมชาติ น้ำมันปิโตรเลียมดิบ และยางแผ่นรมควัน ส่วนรายการสินค้านำเข้าที่สำคัญของ SMEs เรียงตามลำดับมูลค่าการนำเข้า ได้แก่ น้ำมันดิบ ทองคำ เพชร ส่วนประกอบของเครื่องคอมพิวเตอร์ ยารักษาโรค ไม้เงินกิ่งสำเร็จรูป เหล็กแผ่นรีด อลูมิเนียมเจือ ยูเรีย สารยัดต่างๆ ซึ่งจะเห็นได้ว่า รายการสินค้านำเข้าส่วนใหญ่เป็นวัตถุดิบและปัจจัยการผลิตขั้นต้นในอุตสาหกรรม

ประมาณการเศรษฐกิจของวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อมปี 2550

ภาวะเศรษฐกิจของวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อม (SMEs) นั้นมีความเชื่อมโยงกับภาคเศรษฐกิจรวมของประเทศเป็นสำคัญ กล่าวคือ หากภาวะเศรษฐกิจของประเทศมีแนวโน้มเช่นใด จะส่งผลให้ภาวะเศรษฐกิจของ SMEs เป็นเช่นนั้นด้วย ดังนั้น ในการวิเคราะห์ส่วนนี้จะวิเคราะห์ภาวะเศรษฐกิจของ SMEs ที่เกี่ยวข้องกับด้านการขยายตัวทางเศรษฐกิจ (GDP) และ ภาคการค้าระหว่างประเทศ (การส่งออกและนำเข้า) เป็นหลัก

ด้านการขยายตัวทางเศรษฐกิจ (GDP)

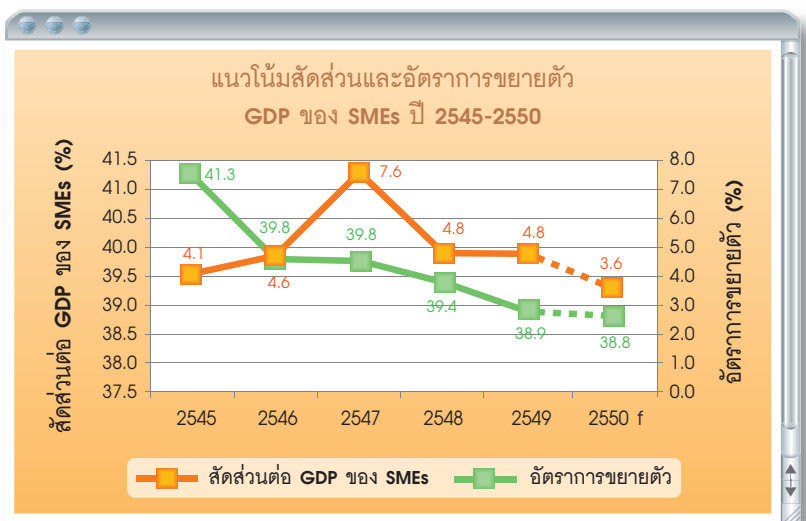
แนวโน้มสัดส่วนของผลิตภัณฑ์มวลรวมในประเทศ หรือ GDP ซึ่งเกิดจาก SMEs มีแนวโน้มค่อนข้างคงที่ ในช่วงปี 2546 ถึงปี 2549 โดยอยู่ที่ระดับประมาณร้อยละ 39 ของ GDP รวมของประเทศ ในขณะที่อัตราการเติบโตอยู่ที่ระดับร้อยละ 4.1-4.8 ยกเว้นในปี 2547 ซึ่งมีอัตราการเติบโตสูงเป็นพิเศษ

เมื่อพิจารณาด้านการเจริญเติบโตของวิสาหกิจขนาดต่างๆ ที่มีผลต่อการเติบโตทางเศรษฐกิจของประเทศ พบว่าวิสาหกิจขนาดใหญ่มีอัตราการขยายตัวในระดับที่สูงกว่า การขยายตัวโดยรวมของประเทศและมีทิศทางที่สอดคล้องกันโดยตลอด ในขณะที่วิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อมมีทิศทางการขยายตัวที่แตกต่างไปในแต่ละปี และเริ่มมีแนวโน้มการขยายตัวที่ลดลงตามเศรษฐกิจของประเทศ ตั้งแต่ปี 2548 เนื่องจากปัจจัยลบต่างๆ ที่มีต่อเศรษฐกิจไทยในช่วงนี้เป็นปัจจัยหลักที่มีผลกระทบต่อวิสาหกิจทุกขนาด เช่น ภาวะราคาน้ำมันที่ยังคงอยู่ในระดับสูงอย่างต่อเนื่องทำให้ต้นทุนการผลิตสูงตามไปด้วย ความผันผวนของอัตราแลกเปลี่ยน ภาวะภัยธรรมชาติ และสถานการณ์ความไม่สงบภายในประเทศทั้งกรณี 3 จังหวัดชายแดนภาคใต้ และความไม่แน่นอนทางการเมืองที่ส่งผลต่อความเชื่อมั่นของประชาชนและนักลงทุน ทำให้ทั้งการลงทุนและการบริโภคของภาคเอกชนและรัฐบาลมีทิศทางที่ชะลอตัวลงตั้งแต่มิถุนายนปี 2548 เป็นต้นมา

ในไตรมาสแรกของปี 2550 เศรษฐกิจของประเทศไทยมีการขยายตัวร้อยละ 4.3 ซึ่งเท่ากับอัตราการขยายตัวในไตรมาสสุดท้ายของปี 2549 แต่ต่ำกว่าอัตราการขยายตัวในไตรมาสเดียวกันของปีก่อนหน้าซึ่งอยู่ที่ระดับ 6.1 ในขณะที่ GDP ของภาคนอกเกษตรมีอัตราการขยายตัวลดลง ทั้งวิสาหกิจขนาดใหญ่ และวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อม โดยในไตรมาสที่ 1 ของปี 2550 วิสาหกิจขนาดใหญ่มีอัตราการขยายตัวร้อยละ 5.0 ปรับตัวลดลงเล็กน้อยจากระดับร้อยละ 5.1 ในไตรมาสที่ 4 ของปี 2549 ในขณะที่การขยายตัวของวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อมปรับตัวลดลงอย่างชัดเจนจากร้อยละ 4.3 ในไตรมาสสุดท้ายของปี 2549 เป็นร้อยละ 3.3 ในไตรมาสที่ 1 ของปี 2550 ซึ่ง **จากแนวโน้มดังกล่าวคาดการณ์ว่า อัตราการขยายตัวทางเศรษฐกิจของ SMEs มีแนวโน้มขยายตัวลดลงเมื่อเทียบกับช่วงเดียวกันของปีก่อน โดยมีอัตราการขยายตัวอยู่ในช่วงร้อยละ 3.3-3.8 ต่อปี และสัดส่วนมูลค่า GDP ของ SMEs อยู่ในช่วงร้อยละ 38.5-39.5**

ภาพที่ 6 แนวโน้มสัดส่วนและอัตราการขยายตัว GDP ของ SMEs ปี 2545-2550

ที่มา : สำนักงานส่งเสริมวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อม

ด้านการค้าระหว่างประเทศ

ระหว่างปี 2547-2549 SMEs มีการส่งออก คิดเป็นสัดส่วนระหว่างร้อยละ 30.2-29.1 ของการส่งออกรวมของประเทศ ซึ่งมีแนวโน้มลดลงเรื่อยๆ เนื่องจากการส่งออกของรายใหญ่มีการขยายตัวในอัตราที่สูงกว่าการส่งออกของ SMEs อย่างไรก็ตาม จากการที่อัตราแลกเปลี่ยนในช่วงที่ผ่านมามีการเปลี่ยนแปลงแข็งค่าขึ้น ดังนั้น หากพิจารณามูลค่าการส่งออกและนำเข้าในรูปแบบของสกุลดอลลาร์สหรัฐ จะพบว่า การส่งออกและการนำเข้าที่แท้จริงมีการเพิ่มขึ้นในอัตราที่มากกว่าการคำนวณในรูปแบบเงินบาท กล่าวคือ SMEs สามารถส่งออกได้มากกว่าปีก่อนหน้าถึงร้อยละ 16.5 แสดงให้เห็นว่า SMEs มีความสามารถในการทำตลาดต่างประเทศได้เพิ่มมากขึ้น แต่จากผลของการแข็งค่าของเงินบาทหรือการอ่อนค่าของดอลลาร์สหรัฐ ทำให้อัตราการเติบโตของมูลค่าการส่งออกในรูปแบบเงินบาทไม่สูงมากนัก

จากการประมาณการ คาดว่าภาคการค้าระหว่างประเทศในปี 2550 และ 2551 มีแนวโน้มชะลอลงเนื่องจาก อุปสงค์ภายในของประเทศคู่ค้าหลักของไทยมีแนวโน้มชะลอลงเช่นกัน โดยเฉพาะตลาดสหรัฐอเมริกาซึ่งเป็นตลาดส่งออกสินค้าที่สำคัญ โดยเฉพาะ SMEs เนื่องจากภาพรวมเศรษฐกิจของสหรัฐอเมริกาแม้จะดูกระตือรือร้น แต่การขยายตัวทางเศรษฐกิจยังอ่อนแอ ไม่แข็งแกร่งมากพอเมื่อเปรียบเทียบกับสภาวะเศรษฐกิจของประเทศอื่น ๆ โดยเฉพาะเศรษฐกิจขนาดใหญ่ในเอเชีย โดยล่าสุด OECD ได้คาดการณ์ว่า ในปี 2550 และ 2551 เศรษฐกิจของสหรัฐอเมริกาจะมีการอัตราการขยายตัวประมาณร้อยละ 1.9-2.1 ต่อปีเท่านั้น

นอกจากนั้นเมื่อพิจารณาจากสถานการณ์ค่าเงินในปัจจุบัน พบว่าค่าเงินบาทของไทยแข็งค่าขึ้นเมื่อเทียบกับทั้งตลาดคู่ค้าและตลาดคู่แข่ง ซึ่งในระยะยาวน่าจะส่งผลกระทบต่อภาคการส่งออกของไทยอย่างแน่นอน แม้ว่าในช่วงครึ่งปีแรกของปี 2550 มูลค่าการส่งออกรวมของประเทศยังคงอยู่ในระดับที่น่าพึงพอใจ อย่างไรก็ตาม เชื่อว่าการขยายตัวในช่วงนี้เป็นผลจากการ Time lag ของการส่งออกที่มีการอ้างอิงราคา ณ อัตราที่ค่าเงินบาทอ่อนค่าอยู่ ดังนั้น แนวโน้มการส่งออกทั้งปี 2550 และ 2551 คาดว่าการส่งออกจะชะลอลงโดยอัตราการขยายตัวของการส่งออกอยู่ที่ร้อยละ 13.5 ต่อปี ขณะที่การส่งออกของ SMEs คาดว่าจะขยายตัวร้อยละ 10.5 ต่อปี และมีสัดส่วนการส่งออกประมาณร้อยละ 29.3 ขณะที่การนำเข้าของประเทศคาดว่าจะขยายตัวร้อยละ 4.3 ต่อปี และการนำเข้าของ SMEs คาดว่าจะขยายตัวร้อยละ 5.5 ต่อปี โดยมีสัดส่วนการนำเข้าประมาณร้อยละ 35.2 ของการนำเข้าทั้งประเทศ